

Sygn. akt I ACa 496/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Dariusz Małkiński
Sędziowie	:	SA Elżbieta Borowska SO del. Grażyna Wołosowicz (spr.)
Protokolant	:	Monika Jaroszko

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2018 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko **M. M. (1)**

przy udziale (...)w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 20 kwietnia 2018 r. sygn. akt I C 7/18

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego instancji odwoławczej.

(...)

Sygn. akt I ACa 496/18

UZASADNIENIE

Powód (...) w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. M. (1) kwoty 111 832,98 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

Pozwany M. (...) wnosił o oddalenie powództwa. Zgłosił zarzut: braku legitymacji czynnej po stronie powoda, nieudowodnienia roszczenia przez powoda co do zasady i wysokości, przedawnienia roszczenia oraz nieważności umowy cesji wierzytelności wskazanej przez powoda.

Wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Ostrołęce: oddalił powództwo (punkt 1), zasądził od powoda (...) w W. na rzecz pozwanego M. M. (1) kwotę 5 417 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 2), oddalił wniosek działającej po stronie pozwanego (...) w C. o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu (punkt 3).

Z ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy wynikało, że w dniu 8 stycznia 2013r. pozwany M. M. (1) zawarł z (...) Bankiem (...) SA w G. umowę kredytu gotówkowego nr (...) na okres od dnia 08.01.2013r. do dnia 16.01.2023r. Na jej podstawie otrzymał od banku kredyt w wysokości 125 156,45 zł (§1 umowy, dyspozycja uruchomienia kredytu – k. 224), oprocentowany zmiennymi odsetkami umownymi, z obowiązkiem spłaty ustalonym w umowie w ratałny sposób, tj. w 120 ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych 15-go dnia każdego miesiąca. Wysokość każdej raty ustalona została na kwotę 2 027,31 zł, a ostatniej na kwotę 2 027,32 zł. W umowie określone zostały również warunki powstania zadłużenia przeterminowanego (§ 9 ust 1 umowy) i wypowiedzenia umowy (§ 9 ust 2 i §12). Uprawnienie do wypowiedzenia umowy przez bank uzależnione zostało od powstania zaległości w spłacie kredytu, nawet jednej raty (§ 9 ust 1 umowy) albo utraty przez pozwanego zdolności kredytowej lub niedotrzymania przez niego warunków udzielenia kredytu (§ 9 ust 2 i §12).

W trakcie obowiązywania umowy doszło do przejęcia (...) Banku (...) SA w G. przez (...) Bank SA w W.. W dniu 23 lutego 2016r. Bank wezwał pozwanego do uregulowania wymagalnego zadłużenia z tytułu kredytu w wysokości 9 118,55 zł i 30 zł z tytułu kosztów wysyłki pisma (k. 35). W piśmie wskazana została data powstania zaległości na 17.08.2015r. Pozwany został jednocześnie poinformowany, że nieuregulowanie zadłużenia może skutkować wypowiedzeniem umowy kredytu.

Wobec braku spłaty zadłużenia, pismem z dnia 5 kwietnia 2016r. Bank dokonał warunkowego wypowiedzenia umowy kredytu, wzywając pozwanego do spłaty zaległości w kwocie 12 636,94 zł i 30 zł z tytułu kosztów wysyłki pisma w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia jego otrzymania (k. 36). W piśmie wskazano datę powstania zaległości (17.08.2015 r.) i poinformowano o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Wskazano również pozwanemu, że w przypadku nieskorzystania z uprawnień z art. 75c ustawy Prawo bankowe, bank wypowiada mu przedmiotową umowę z zachowaniem 30 – to dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia niniejszego pisma. Ponadto, bank zastrzegł, że w przypadku dokonania przez pozwanego całkowitej spłaty zadłużenia przeterminowanego w okresie wypowiedzenia, stanie się ono nieskuteczne i umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych warunkach. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 13.04.2016 r. Kolejnym pismem, z dnia 9 czerwca 2016 r. Bank wystosował do pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 11 5854,20 zł, w tym: 107 179,99 zł z tytułu kapitału, 7 987,39 zł z tytułu odsetek umownych, 606,82 zł z tytułu odsetek karnych i 80 zł z tytułu opłat (k. 40). Zakreślono pozwanemu termin 7 dni na zapłatę w/w sumy. Wezwanie doręczone zostało pozwanemu w dniu 13.06.2016 r.

W dniu 22 grudnia 2016 r. (...) Bank SA z siedzibą w W. zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności, obejmującej m.in. wierzytelność przysługującą mu wobec pozwanego z tytułu umowy kredytu gotówkowego nr (...). Pismem adresowanym do pozwanego zawiadomiono go o przelewie wierzytelności z tytułu umowy kredytu. Pismem datowanym na 30 stycznia 2017 r. wezwano pozwanego do zapłaty kwoty 115 835,88 zł, czego nie uczynił.

Sąd Okręgowy wskazywał, że pozwany M. M. (1) nie przeczył, że nie spłacił zaległości, jakie powstały z tytułu umowy kredytu gotówkowego. Na ich istnienie wskazują pisma następcy prawnego banku udzielającego kredytu, tj. (...) Banku SA z siedzibą w W. z dnia 23.02.2016 r. (ostateczne wezwanie do zapłaty – k. 181), z dnia 05.04.2016 r. (warunkowe wypowiedzenie umowy – k. 182) i z dnia 09.06.2016 r. (przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 196) oraz zestawienie operacji finansowych związanych z obsługą kredytu zaciągniętego przez pozwanego (k.189-194). Pozwany nie podejmował nawet próby wykazania, że spłacił przedmiotowy kredyt. (...) się na zarzutach

podniesionych w sprawie. Najdalej idącym był zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda, który okazał się chybiony. Zdezaktualizowały go dokumenty złożone przez powoda, wykazujące sposób nabycia wierzytelności przez powoda od jego poprzednika prawnego (...) Banku SA z siedzibą w W., w tym wierzytelności przysługującej bankowi wobec pozwanego, które obrazują proces przelewu wierzytelności, osoby uprawnione do zawarcia umowy o przelew wierzytelności, jej zakres i przedmiot. Dawały one podstawę do uznania, że wierzytelność przysługująca poprzednikowi prawnemu powoda została skutecznie na niego przeniesiona w sposób wymagany ustawą. Określa go przepis art. 509 § 1 k.c. Stanowi on, że wierzyciel bez zgody dłużnika może przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W myśl § 2 tego przepisu wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Dawało to podstawę do stwierdzenia, że powód skutecznie nabył wierzytelność, której spełnienia żądał od pozwanego w niniejszej sprawie.

Oceniając kolejny zarzut pozwanego, a mianowicie, nieważności umowy o przelew wierzytelności z dnia 22 grudnia 2016 r.- Sąd I instancji wskazywał, że Pozwany nie sprecyzował swoich zarzutów w tym zakresie, wskazując jedynie na brak umowy identyfikującej jego osobę jako dłużnika i kwotę przeniesionej wierzytelności. Podniósł, że wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy nie stanowi wiarygodnego dowodu na okoliczność przeniesienia wierzytelności. Sąd Okręgowy uznał, że sposób, w jaki określono jej przedmiot był dopuszczalny z uwagi na zakres wierzytelności nabytych przez powoda, w ramach tzw. portfela. Dokonano tego w formie załącznika do umowy, który stanowi jej integralną część. Wyszczególniono w nim te wszystkie dane, które indywidualizują wierzytelność nabytą przez powoda wobec pozwanego (data umowy, numer umowy, rodzaj produktu, kapitał w PLN, rodzaj odsetek i ich wysokość, data wymagalności), jak i osobę samego pozwanego (imię i nazwisko, pesel, numer i rodzaj dokumentu tożsamości, adres zamieszkania). W ten sposób powód zadośćuczynił wymogom stawianym treści umowy przelewu wierzytelności w kontekście jej skuteczności.

Zdaniem Sądu I instancji zasadny okazał się natomiast zarzut - nieudowodnienia roszczenia co do zasady i wysokości albowiem nie zdołał wykazać, że roszczenie o zwrot należności z tytułu umowy kredytu zaktualizowało się z chwilą jego wypowiedzenia. Zdaniem Sądu, powód dokonał tego w wadliwy sposób. Argumentował, że wystarczy pobieżna lektura pisma z dnia 5 kwietnia 2016 r., zatytułowanego jako warunkowe wypowiedzenie umowy o kredyt gotówkowy/ o kredyt konsolidacyjny nr (...) (k. 36), aby stwierdzić, że jego treść jest zawoalowana w sposób prowadzący do jego niejasności, w szczególności odnośnie skutków, jakie miałyby ostatecznie doprowadzić do wypowiedzenia umowy kredytu. W piśmie tym wezwano pozwanego do spełnienia co najmniej trzech różnych żądań, uzależniając ich skutki od konkretnego zachowania pozwanego. Po pierwsze, Bank wezwał pozwanego do dokonania spłaty zaległości w kwocie 12 636,94 zł i 30 zł (koszt wysyłki pisma) – w terminie 14 dni. Po drugie, Bank poinformował pozwanego o możliwości złożenia w tym terminie wniosku o restrukturyzację zadłużenia wskazując jednocześnie, że w przypadku nieskorzystania przez niego z uprawnień przewidzianych w art. 75c ustawy Prawo bankowe, wypowiada mu umowę o kredyt gotówkowy z zachowaniem 30-to dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia pisma. Po trzecie, poinformowano pozwanego o nieskuteczności wypowiedzenia w przypadku dokonania całkowitej spłaty zadłużenia przeterminowanego w okresie wypowiedzenia. Dodatkowo wskazano w piśmie, że w przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego bądź uregulowania go w niepełnej wysokości, umowa zostanie rozwiązana wraz z upływem okresu wypowiedzenia, a całość zobowiązań wynikających z umowy zostanie postawiona w stan wymagalności.

Powyższe zdaniem Sądu Okręgowego wskazywało, że w treści przedmiotowego pisma przewidziano szereg warunków spłaty zadłużenia, a samo wypowiedzenie umowy kredytu określone zostało warunkowo i to w sposób wyjątkowo niejasny dla osoby o podstawowej wiedzy w zakresie bankowości. Wypowiedzenie umowy bank uzależnił od nieskorzystania przez pozwanego z uprawnień określonych za pomocą przepisu prawa bankowego (w art. 75c), którego nawet nie przytoczył. Wymaganie w tej sytuacji, że pozwany będzie w stanie odczytać treść tak postawionego warunku i sprostować mu, było wygórowane. Podkreślenia wymaga, że pismo o tak niejasnej treści skierowane zostało do osoby o podstawowej, jeśli nie zerowej wiedzy w zakresie prawa bankowego. Dopiero wnikliwa analiza treści tego pisma pozwala na jego zrozumienie z punktu widzenia pozwanego jako konsumenta.

Następnie, Sąd I instancji zauważył, że brak jest jednolitości poglądów doktryny i orzecznictwa w kwestii, czy wypowiedzenie umowy kredytowej pod warunkiem niezapłacenia zadłużenia jest nieważne. Wskazał, że pogląd opowiadający się za nieważnością takiego oświadczenia woli wyraził m.in. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 lipca 2017 r. sygn. akt I A Ca 143/17, czy Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 14 maja 2015 r., sygn. akt I A Ca 16/15, LEX nr 1733746, a także T. Czech w glosie do wyroku SN z 8 września 2016 r., II CSK 750/15 publ. w M. Pr. Bank. (...). Z kolei, w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 20 lutego 2015 r., sygn. akt I A Ca 850/14, LEX nr 1665779, czy wyroku Sądu Najwyższego z 8 września 2016 r., sygn. akt II CSK 750/15, LEX nr 2182659 i powołanym w nim orzecznictwie został wyrażony pogląd, że nie została wyłączona, co do zasady, dopuszczalność zastrzeżenia warunku także w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy, a warunkiem może być także spełnienie świadczenia. W tymże wyroku z 8 września 2016 r., Sąd Najwyższy wskazał na potrzebę dokonywania oceny skuteczności oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o kredyt pod warunkiem niezapłacenia zadłużenia w kontekście postanowień konkretnej umowy. Zaznaczył, że zastosowaniu takiego sposobu rozwiązania umowy sprzeciwiać się może jej trwały charakter, dokonanie wypowiedzenia bez wypełnienia wymaganych czynności upominawczych, niejasna sytuacja w odniesieniu do czasu i zakresu skuteczności takiego oświadczenia, jak też dotkliwe pozbawienie ochrony interesów kredytobiorcy.

Sąd Okręgowy wskazał, że za niedopuszczalnością zastrzeżenia warunku w tej ostatniej kwestii stoi doktryna (tak m.in. K. O. w komentarzu do art.89 k.c., H.P., w komentarzu do art. 89 k.c. wraz z powołanymi tam autorami). Ogólnie można powiedzieć, że dotyczy to czynności prawnych, które nie znoszą chwiejności i wymagają od razu stabilnego uregulowania (por. Z. Radwański System prawa cywilnego tom I). W tej kwestii wypowiedział się także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 kwietnia 2009 r. (sygn. akt II CSK 614/08). Z treści uzasadnienia tego wyroku wynika, że do kategorii czynności prawnych niedopuszczających warunku należy zaliczyć takie, które mają od razu kształtować stabilne stosunki prawne jak jednostronne czynności prawokształtujące, czy wypowiedzenie trwałego stosunku cywilnoprawnego. Sąd Najwyższy wskazał, że jednostronne oświadczenia woli wywierające z chwilą ich złożenia innej osobie wpływ na jej stosunki majątkowe z reguły nie powinny być dokonywane z zastrzeżeniem warunku, ochrona prawna bowiem interesów tej osoby wymaga, aby zakres skuteczności takich oświadczeń był od razu oznaczony. Dotyczy to zwłaszcza wypowiedzenia, prowadzącego do zakończenia stosunku zobowiązaniowego o charakterze trwałym, gdyż druga strona powinna mieć od razu pewność co do swojej sytuacji prawnej. Argumentując w powyższy sposób, Sąd Najwyższy opowiedział się za niedopuszczalnością wypowiedzenia umowy z zastrzeżeniem warunku. Sąd Okręgowy wskazał, powtarzając za Sądem Apelacyjnym w Białymstoku (IA Ca 143/17), że przez warunek - w ścisłym tego słowa znaczeniu, rozumie się zamieszczone w treści czynności prawnej zastrzeżenie, które uzależnia powstanie lub ustanie jej skutków od zdarzenia przyszłego i niepewnego (art. 89 k.c.). Zasadniczo warunek może być dodany do każdej czynności prawnej na zasadzie autonomii woli stron umowy, poza wyjątkami wynikającymi z ustawy bądź z właściwości czynności prawnej. Ze względu na ten ostatni powód, za niedopuszczalne uznaje się między innymi warunki w czynnościach prawnych jednostronnych kształtujących sytuację prawną innego podmiotu np.: powołanie się na wadę oświadczenia woli na podstawie (art. 88 k.c.), odstąpienie od umowy czy wypowiedzenie umowy.

Przenosząc to wszystko na grunt niniejszej sprawy stwierdził, że samo zatytułowanie pisma z dnia 5 kwietnia 2016 r. wskazuje na warunkowy charakter wypowiedzenia (k. 36). Przewiduje ono możliwość wypowiedzenia umowy pod warunkiem niezapłacenia zaległości i kosztów wysyłki pisma, stawiając jednocześnie dalej idący warunek o możliwości skorzystania z restrukturyzacji zadłużenia i skutków nieuregulowania zaległości w całości lub w części. Z treści tego pisma nie da się wyprowadzić jasnych, jednoznacznych wniosków o terminie, w którym rozpocznie się bieg 30-to dniowego okresu wypowiedzenia oraz, jaka kwota wykorzystanego kredytu i odsetek będzie wymagalna z chwilą upływu terminu wypowiedzenia skoro to wszystko uzależnione zostało on uprzedniego braku spłaty zadłużenia lub złożenia przez pozwanego wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Całokształt tych okoliczności doprowadził Sąd I instancji do uznania, że wypowiedzenie pozwanemu umowy kredytowej pismem z dnia 5 kwietnia 2016 r. nie mogło być uznane za skuteczne. Skoro więc umowa o kredyt nie została skutecznie wypowiedziana, to jest umową ważną i nadal wiąże strony. Nie istniały więc podstawy do żądania zwrotu całego świadczenia, jakie pozwany otrzymał w ramach tej umowy. W konsekwencji powyższego chybiony okazał się zarzut przedawnienia roszczenia. Nie

zaktualizował się jeszcze obowiązek zapłaty. W związku z tym bieg terminu przedawnienia roszczenia określony w art. 118 k.c. nawet się nie rozpoczął.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. j

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 20 kwietnia 2018, wniósł powód (...) w W. i zaskarżając wskazany powyżej wyrok w całości, zarzucał mu:

I. naruszenie przepisów postępowania:

a) **art. 233 § 1 KPC poprzez:**

1. **dokonanie błędnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego i uznanie przez Sąd I Instancji, iż Powód nie udowodnił wymagalności roszczenia, podczas gdy przedłożone przez Powoda w sprawie dowody w postaci dokumentów: oryginału umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 8 stycznia 2013, dyspozycji uruchomienia kredytu, ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 23 lutego 2016, warunkowego wypowiedzenia umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 5 kwietnia 2016 wraz z potwierdzeniem odbioru, przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 9 czerwca 2016 wraz z potwierdzeniem odbioru, zestawienia (...) Banku S.A - historią operacji kredytu Pozwanego (od 9 stycznia 2013 do 15 października 2015 oraz od 25 października 2015 do 23 grudnia 2016), wprost wskazując, iż kwota udzielonego kredytu została Pozwanemu wypłacona, Pozwany nie wywiązywał się z zawartej umowy i nie dokonywał spłat rat określonych w umowie, w skutek czego Bank, po uprzednim wezwaniu Pozwanego po zapłaty, skutecznie wypowiedział Pozwanemu umowę i przedsądowo wezwał do zapłaty całości wymagalnego roszczenia, co skutkowało błędnym przyjęciem, że warunkowe wypowiedzenie kredytu nie stanowiło prawidłowego wypowiedzenia umowy i przyjęcie przez Sąd, iż dochodzone roszczenie jest niewymagalne i w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa,**

2. **wybiórczą ocenę materiału dowodowego i uznanie, iż warunkowe wypowiedzenie umowy kredytu określone zostało warunkowo i w sposób wyjątkowo niejasny dla osoby o podstawowej wiedzy w zakresie bankowości, podczas gdy Bank jasno i jednoznacznie wskazał, iż w przypadku niespełnienia świadczenia, tj. nie dokonania zapłaty wskazanej kwoty zadłużenia, (...) Bank S.A. wypowiada umowę kredytu z zachowaniem 30-dniowego, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14dni roboczych, licząc od daty pisma, wobec czego nie istnieją wątpliwości co do treści złożonego oświadczenia, a powództwo w takiej sytuacji nie powinno zostać oddalone,**

3. **sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, iż umowa kredytu nie została skutecznie wypowiedziana, podczas gdy Pozwany nie przeczył, że zawarł umowę kredytu, że kredyt został mu wypłacony, jak również, że dokonywał spłaty kredytu, natomiast przedłożony przez Powoda materiał dowodowy przedstawia powstanie roszczenia, zadłużenia, próbę ugodowego rozwiązania sporu przez Bank i skuteczne wypowiedzenie umowy wobec nie podjęcia przez Pozwanego żadnego sprzeciwu odnośnie podjętej przez Bank decyzji,**

b) **art. 231 k.p.c. poprzez:**

1. **zaniechanie uznania przez Sąd I Instancji, iż warunkowe wypowiedzenie umowy z dnia 5 kwietnia 2016, doręczone Pozwanemu w dniu 13 kwietnia 2016, nie stanowi skutecznego i ważnego wypowiedzenia całego kredytu, w sytuacji gdy z wnioskiem taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów, tj. dyspozycji uruchomienia kredytu, ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 23 lutego 2016, przedsądowego wezwania do zapłaty z dnia 9 czerwca 2016 wraz z potwierdzeniem odbioru, zestawienia (...) Banku S.A- historią operacji kredytu Pozwanego (od 9 stycznia 2013**

do 15 października 2015 oraz od 25 października 2015 do 23 grudnia 2016), co doprowadziło do bezzasadnego przyjęcia, iż roszczenie Powoda podlegało oddaleniu;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) **art. 65 §1 k.c. w związku z art. 75 ustawy Prawo bankowe, poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe uznanie przez Sąd I Instancji, iż pismo (...) Banku S.A z dnia 5 kwietnia 2016 zatytułowane „Warunkowe wypowiedzenie umowy o kredyt gotówkowy/o kredyt konsolidacyjny nr (...), nie stanowiło oświadczenia Banku o wypowiedzeniu umowy kredytu oraz że z pisma tego nie sposób wywnioskować w jakiej dacie umowa kredytu ulega rozwiązaniu,**

b) **art. 65 § 1 i § 2 w zw. z art. 5 k.c. poprzez ich błędne zastosowanie i przyjęcie przez Sąd I Instancji, iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu, podczas gdy Pozwany nie przeczył, że zawarł umowę kredytu, że kredyt został mu wypłacony, jak również, że dokonywał spłaty kredytu, wobec czego oświadczenie Banku o wypowiedzeniu umowy nie było dla Pozwanego zaskoczeniem, nie nastąpiło w sposób nagły przy nieznacznej skali naruszeń umowy kredytu w stosunku do wysokości udzielonego kredytu oraz czasu, na jaki został on udzielony, a przy tym Bank podjął szereg działań w celu podjęcia współpracy co do sposobu dokonywania spłaty powstałego zadłużenia,**

c) **art. 89 k.c. w zw. z art. 58 § 1 i 3 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i ich niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, że zawarcie w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy kredytu zapisów stanowiących warunek w rozumieniu art. 89 k.c. skutkowało nieważnością całego oświadczenia o wypowiedzeniu, a nie nieważnością warunku.**

Mając na uwadze powyżej wskazane zarzuty, wnosił o:

- 1) **uchylenie zaskarżonego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,**
- 2) **zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.**

SĄD APELACYJNY USTALIŁ I ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne oraz dokonał właściwej oceny pranej dochodzonego roszczenia, które Sąd Apelacyjny podziela i uznaje za własne.

Trafnie Sąd Okręgowy ustalił, że powód składając do akt dokumenty m. in. w postaci umowy przelewu wierzytelności z dnia 22.12.2016 r., umowy o kredyt gotówkowy nr (...) z dnia 08.01.2013 r. oraz jej wypowiedzenia z dnia 05.04.2016 r. wykazał, iż kwota kredytu została pozwanemu wypłacona oraz że M. M. (1) nie wywiązał się z zawartej umowy i nie dokonał spłat rat kredytowych określonych w umowie. Trafnie jednak także, Sąd I instancji uznał, że powód nie zdołał już wykazać, że roszczenie o zwrot należności z tytułu umowy kredytu zaktualizowało się z chwilą jego wypowiedzenia.

Chybiony jest zatem zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., gdyż apelacja powoda mimo, że formułuje zarzuty wadliwego zastosowania przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. nie wskazuje na żadne okoliczności faktyczne, które mogłyby zostać dokonane sprzecznie z treścią konkretnego dowodu, tj. pisma z dnia 3 kwietnia 2016 roku (k. 36 akt) stanowiącego warunkowe wypowiedzenie umowy kredytu gotówkowego. Powyższa kwestia nie stanowi przedmiotu ustaleń faktycznych lecz stanowi przedmiot oceny prawnej prawidłowo ustalonego stanu faktycznego.

Sąd Okręgowy wbrew zarzutom apelacji prawidłowo ustalił, że powód dokonał wypowiedzenia umowy kredytu w wadliwy sposób. Sąd Apelacyjny podziela bowiem ustalenia Sądu Okręgowego, iż w treści wypowiedzenia z dnia 5 kwietnia 2016 roku przewidziano szereg warunków spłaty zadłużenia, a samo wypowiedzenie umowy kredytu określone zostało warunkowo i to w sposób niejasny dla osoby o podstawowej wiedzy w zakresie bankowości. Bezspornym w okolicznościach sprawy było, że wypowiedzenie umowy Bank uzależnił od nieskorzystania przez pozwanego z uprawnień określonych za pomocą przepisu prawa bankowego tj. art. 75c, którego treści jednak nie przytoczył. Nie sposób także nie dostrzec było analizując treść ww. pisma, że w dniu 3 kwietnia 2016 r. powód skierował do pozwanego pismo zatytułowane „Warunkowe wypowiedzenie umowy o kredyt gotówkowy/kredyt konsolidacyjny Nr. (...)”, w którym wezwał pozwanego do dokonania w terminie 14 dni roboczych, liczonych od dnia otrzymania ww. dokumentu, spłaty zaległości, które na dzień wygenerowania dokumentu wynoszą – 12 636,94 zł + 30 zł (koszt wysyłki pisma). Jednocześnie wskazał, że w przypadku nieskorzystania z uprawnień, o których mowa w art. 75 c ustawy Prawo bankowe wypowiedzi umowę z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, rozpoczynającego się od dnia, w którym upłynął termin 14 dni roboczych, licząc od daty doręczenia niniejszego pisma. Trafnie zatem zauważył Sąd I instancji, że takie oświadczenie woli powoda, w którym połączono w jednym piśmie wezwanie do zapłaty, zakreślono 14 dniowy termin do wystąpienia z wnioskiem o restrukturyzację zadłużenia i jednocześnie wskazano, że stanowi ono wypowiedzenie umowy jeśli pozwany nie zadośćuczyni obowiązкови zapłaty i nie złoży wniosku, nie jest wypowiedzeniem jednoznacznym. Z tak sformułowanego oświadczenia Banku, nie sposób wywnioskować kiedy nastąpią jego skutki, od kiedy biegnie 30 - dniowy termin wypowiedzenia, jaka kwota wykorzystanego kredytu i odsetek będzie wymagalna z chwilą upływu terminu wypowiedzenia. Słusznie w tej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że wymaganie w tej sytuacji, że pozwany będzie w stanie odczytać treść tak postawionego warunku i sprostać mu, było wygórowane. Należy zaznaczyć, że wypowiedzenie umowy kredytowej stanowi bardzo dotkliwe dla kredytobiorców uprawnienie kształtujące Banku w stosunku kredytowym, bo jego wykonanie może doprowadzić do zakończenia tego stosunku przed pierwotnie ustalonym okresem spłaty kredytu.

Trafnie również, Sąd I instancji odwołując się do poglądów doktryny i orzecznictwa wskazał, że brak jest jednolitości poglądów doktryny i orzecznictwa w kwestii, czy wypowiedzenie umowy kredytowej pod warunkiem niezapłacenia zadłużenia jest nieważne. Pogląd opowiadający się za nieważnością takiego oświadczenia woli wyraził m.in. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 lipca 2017 r. sygn. akt I A Ca 143/17, ale prezentowany jest i odmienny pogląd, a mianowicie, że nie została wyłączona, co do zasady, dopuszczalność zastrzeżenia warunku także w jednostronnej czynności prawnej obejmującej wypowiedzenie umowy, a warunkiem może być także spełnienie świadczenia (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 20 lutego 2015 r., sygn. akt I A Ca 850/14, LEX nr 1665779; wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2016 r., sygn. akt II CSK 750/15, LEX nr 2182659). Trafnie jednak zauważył, że wskazuje się jednak i wówczas na potrzebę dokonywania oceny skuteczności oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o kredyt pod warunkiem niezapłacenia zadłużenia w kontekście postanowień konkretnej umowy. Podkreśla się bowiem, że zastosowaniu takiego sposobu rozwiązania umowy sprzeciwiać się może jej trwały charakter, dokonanie wypowiedzenia bez wypełnienia wymaganych czynności upominawczych, niejasna sytuacja w odniesieniu do czasu i zakresu skuteczności takiego oświadczenia, jak też dotkliwe pozbawienie ochrony interesów kredytobiorcy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2016 r., sygn. akt II CSK 750/15, LEX nr 2182659).

Stąd w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy doszedł w okolicznościach niniejszej sprawy do prawidłowego wniosku, że niejasny sposób sformułowania treści wypowiedzenia powodował, że przedmiotowe wypowiedzenie pozwanemu umowy kredytowej nie mogło być uznane za skuteczne. Skoro więc umowa o kredyt nie została pozwanemu skutecznie wypowiedziana, to słusznie Sąd Okręgowy uznał, że jest umową ważną i nadal wiąże strony. Nie istniały więc podstawy do żądania zwrotu całego świadczenia, jakie pozwany otrzymał w ramach tej umowy.

Z tych przyczyn, powództwo nie mogło zostać uwzględnione, a zarzuty naruszenia prawa materialnego, tj. art. 65 k.c., art. 89 k.c. i art. 75 ust.1 w zw. z art. 75c ust. 1 i 2 ustawy Prawo Bankowe okazały się niezasadne.

Dlatego też apelacja powoda, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego składało się: wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w wysokości ustalonej na podstawie § 10 ust. 1 pkt. 2) w zw. z § 2 pkt 6) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015. 1800 z późn. zm.).

(...)